

Για την είσοδο του στον αρχαιολογικό χώρο ο επισκέπτης διασχίζει την κεντρική πύλη, που βρίσκεται στα ΒΔ. Στην Οθωμανική περίοδο, η είσοδος ανοίγεται στο εσωτερικό ενός τετράπλευρου πύργου και έχει 3 διαδοχικές τοξωτές πύλες, έναν τετράπλευρο θολοσκεπή χώρο, πάνω από τον οποίο διαμορφώνεται δώμα για την εγκατάσταση πυροβόλων όπλων και ζεματίστρα. Η διαμόρφωση αυτή της εισόδου διατηρείται μέχρι και σήμερα.

Εξωτερικός περίβολος, τείχη (2, 4)

Ο εξωτερικός πολυγωνικός περίβολος (2) εκτείνεται στα βόρεια και δυτικά του παλατιού. Περιβάλλεται από ψηλά τείχη (4), που απολήγουν σε περίδρομο και επάλξεις. Δύο δευτερεύουσες πύλες (4α, 4β) ανοίγονται κοντά στα σημεία επαφής με τον εσωτερικό περίβολο.

Κτήρια εξωτερικού περιβόλου, κινστέρνες, τζαμί (3, 5-6)

Στο εσωτερικό του εξωτερικού περιβόλου ο επισκέπτης μπορεί να διακρίνει θολωτές κινστέρνες (3α, β) για την εξασφάλιση νερού, καθώς το κάστρο δεν διαθέτει φυσικές πηγές, κατάλοιπα από διώροφα επιμήκη οικοδομήματα με τζάκια (5α-γ), και άλλα κτήρια, όπως ένα τζαμί (6).

Εσωτερικός περίβολος, κεντρική πύλη (7-8)

Ο εσωτερικός περίβολος (8) εξαγωνικού σχήματος αποτελείται από πέντε διώροφες και μία ισόγεια αίθουσα γύρω από μία εσωτερική αυλή. Η πρόσβαση γίνεται μέσα από ένα θολωτό διαβατικό, στο οποίο οδηγεί η κεντρική πύλη (7). Κατά την περίοδο χρήσης του εσωτερικού περιβόλου ως πριγκιπικού καταλύματος, οι ισόγειες αίθουσες χρησιμοποιούνταν ως βοηθητικοί χώροι, ενώ στον όροφο αναπτύσσονταν οι επίσημες αίθουσες, η πρόσβαση στις οποίες γίνεται με κτιστές εξωτερικές σκάλες.

Παρεκκλήσι, αίθουσα υποδοχής, μαγειρεία (9-11)

Πάνω από το διαβατικό βρίσκεται το πριγκιπικό παρεκκλήσι (9), που διατηρεί ακόμα σπαράγματα του τοιχογραφικού του διάκοσμου. Ακολουθεί η μεγάλη αίθουσα υποδοχής (10) με πολλαπλές χρήσεις, καθώς λειτουργούσε ως αίθουσα του θρόνου, χώρος διοίκησης, απονομής δικαιοσύνης και υποδοχής των επισήμων, ενώ εδώ τελούνταν τα επίσημα γεύματα και οι εκδηλώσεις. Η αίθουσα υποδοχής επικοινωνεί άμεσα με τα μαγειρεία (11), όπου διακρίνονται ακόμα τα λείψανα ενός φούρνου και οι καπνοδόχοι πάνω από τις εστίες.

Χώροι διαμονής (12)

Στη νότια πλευρά της αυλής βρίσκονται οι άλλες τρεις πτέρυγες του παλατιού, οι οποίες φιλοξενούσαν τα διαμερίσματα του πρίγκιπα (12α), της πριγκίπισσας (12β) και των υπόλοιπων μελών της πριγκιπικής οικογένειας (12γ). Στις περισσότερες αίθουσες διατηρούνται ακόμα παράθυρα με καθιστικά, ίχνη από τζάκια,

01

- 01 Κάστρο Χλεμούτσι, άποψη από ΒΔ.
- 02 Ζεύγος χάλκινων πτερνιστήρων/σπιρουινών, β΄ μισό 14ου αι. © ΕΦΑ Ηλείας / ΥΠΠΟΑ-ΤΑΠ.
- 03 Νόμισμα denier tournois Ισαβέλλας Βιλλεαρδουίνης (1297-1301). © ΕΦΑ Ηλείας / ΥΠΠΟΑ-ΤΑΠ.
- 04 Μικρή κούπα με εφυάλωση («μοτίβο του Τάραντα», 14ος-αρχές 15ου αι.). © ΕΦΑ Ηλείας / ΥΠΠΟΑ-ΤΑΠ.

- 05 Μαρμάρινη επιτάφια πλάκα της πριγκίπισσας Άννας Βιλλεαρδουίνης, κόρης του Βυζαντινού ηγεμόνα της Ηπείρου Μιχαήλ Β΄, τρίτης και τελευταίας συζύγου του Γουλιέλμου Β΄ Βιλλεαρδουίνου (προέλευση: Ανδραβίδα, 1286). © ΕΦΑ Ηλείας / ΥΠΠΟΑ-ΤΑΠ.

εντοιχισμένα ερμάρια, αποχωρητήρια, αγωγοί για τα νερά της βροχής και, στο υπόγειο της πτέρυγας του πρίγκιπα, μία μεγάλη θολωτή κινστέρνα.

Σήμερα, ο εσωτερικός περίβολος φιλοξενεί το Μουσείο του Κάστρου Χλεμούτσι και την έκθεση «Η εποχή των ιπποτών – Οι σταυροφόροι στον Μοριά». Πρόκειται για το πρώτο και μοναδικό θεματικό μουσείο, που αφορά αποκλειστικά στην περίοδο της Φραγκοκρατίας (13ος-15ος αι. μ.Χ.) στην Ελλάδα. Ο επισκέπτης, περιδιαβαίνοντας τους χώρους του, μπορεί να ταξιδέψει στην εποχή των σταυροφόρων και να αισθανθεί τη γοητεία της ανακάλυψης του μεσαιωνικού κόσμου, θαυμάζοντας περισσότερα από 500 αντικείμενα, όπως αρχιτεκτονικά μέλη και γλυπτά, αγγεία, νομίσματα, τοιχογραφίες, εξαρτήματα ενδυμασίας και σύνεργα καλλωπισμού, τα περισσότερα από τα οποία προέρχονται από ανασκαφές στην Ηλεία. Η έκθεση αναπτύσσεται σε πέντε βασικές ενότητες:

Ενότητα Α: Το κάστρο Χλεμούτσι και η αρχιτεκτονική την περίοδο της Φραγκοκρατίας (13α)

Παρουσιάζονται τα μορφολογικά και κατασκευαστικά χαρακτηριστικά του κάστρου Χλεμούτσι, η οργάνωση των κάστρων και οικισμών της μεσαιωνικής Ηλείας, με ιδιαίτερη έμφαση στη Γλαρέντζα, η γοτθική μοναστηριακή αρχιτεκτονική και οι επιδράσεις της στην ορθόδοξη ναοδομία.

Ενότητα Β: Ο κόσμος των ιδεών και των θεσμών – Οι ιππότες στον Μοριά (13β)

Παρουσιάζονται η κατάκτηση της Πελοποννήσου από τους σταυροφόρους, η ίδρυση και η ιστορική διαδρομή του Πριγκιπάτου της Αχαΐας, ο δυναστικός οίκος των Βιλλεαρδουίνων και οι υπόλοιποι ηγεμόνες του Πριγκιπάτου.

Ενότητα Γ: Πίστη και λατρεία – Οι ναοί των ιπποτών (13γ)

Ο γοτθικός ναός του Αγ. Φραγκίσκου στη Γλαρέντζα, η λειτουργία και η διακόσμησή του δίνουν το έναυσμα για να συζητηθούν θέματα πίστης, δογμάτων, ταφικών εθίμων και πρακτικών.

Ενότητα Δ: Η ζωή των κατοίκων του Πριγκιπάτου – Πτυχές του καθημερινού βίου (13δ)

Γίνεται αναφορά στις δραστηριότητες των κατοίκων του φραγκοκρατούμενου Μοριά, στον ιδιωτικό χώρο και την ψυχαγωγία, στην οργάνωση